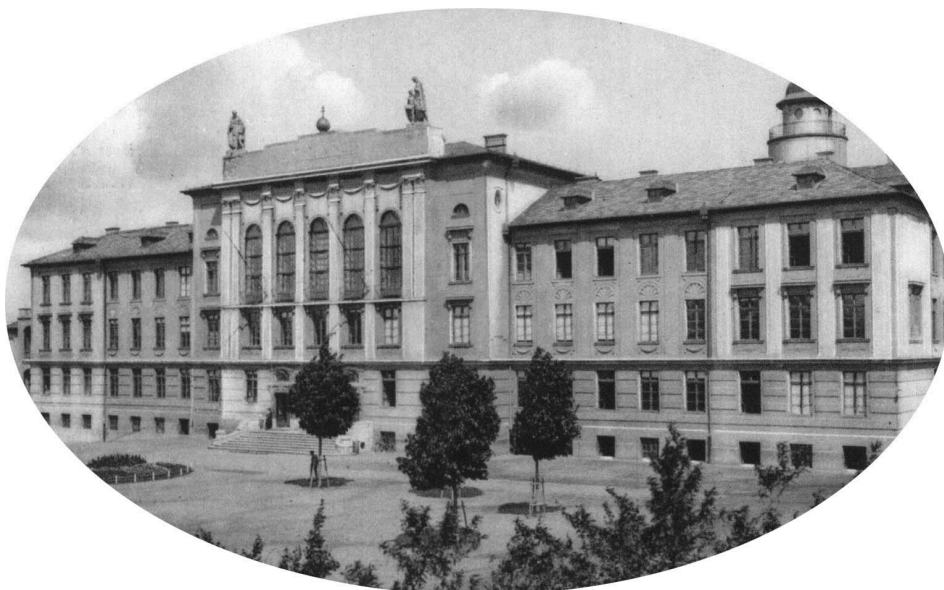

A GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETÉNEK
KÖRLEVELE

2016.

I. félév

ELNÖKSÉGI BESZÁMOLÓ

Egyesületünk új vezetősége nagy erőfeszítéseket tesz az elmúlt években érettségizett, így öregdiák-ká vált iskolatársaink aktivizálására, Egyesületünk életébe való bevonására.

Öregdiák Egyesületünk 10. Jubileumi Bálját április 30-án, szokott helyén, a B épület aulájában tartottuk meg.

Január 16-án került sor kedves ünnepség keretében a Rendház és Auditorium megáldására. Az ünnepségen jelen volt a Premontrei Rend Generális apátja. Egyesületünk vezetősége is meghívást kapott, nagy örömmel vettünk részt ezen az eseményen.

Egyesületünk célkitűzései változatlanok: szoros kapcsolatra törekszünk a Rend és Gimnáziumunk vezetésével, őrizzük emlékeinket, és megtartjuk sok évtizedes hagyományainkat.

Gimnáziumunk igazgatóasszonyának, Takácsné Elek Borbálának sok erőt és kitartást kívánunk nehéz munkájához, célkitűzései megvalósításában mindig számíthat öregdiákjainkra.

Őszintén fohászkodunk Bárdy Péter címzetes igazgatónk teljes felgyógyulásáért.

Örömmel tájékoztatunk mindenkit, elkészült Egyesületünk honlapja (elérhető: www.oregdiak.premontrei.hu), melyen igyekszünk minden eseményünkről naprakész tájékoztatást adni.

Örömünkre szolgál hírt adni arról, hogy hűséges öregdiákjaink szeretettel támogatják iskolánk diákságát. A meglévő ösztöndíjak, pályadíjak mellett – Révay Ferenc-díj, Fényi Ottó-ösztöndíj, Sármezey-Haidegger-Liszkay tanulmányi díj, Zimándi-Körmendy tanulmányi díj, Stuhlmann-Kovács Kolos tanulmányi díj – Jáger Béla (1950) öregdiák társunk évi 1000 ausztrál dollár összegű tanulmányi díjat létesített Tóth Albert (1950) öregdiáktársunk emlékére. Örülünk, ha példájuk követőkre találhat.

Ezen a helyen is szeretettel emlékeztetjük egyesületi társainkat a szokásos tagdíj megfizetésére.

Végezetül szeretettel és kegyelettel emlékezünk tanárainkra, ezen a helyen azokra, akik születésének vagy halálának kerek évfordulója van.

Született

130 éve Lacsny Imre jószágigazgató

120 éve Áldorfai Benedek

110 éve Stefancsik Konrád

100 éve Cziglédi Gáspár

Hutás Pongrác

Meghalt

70 éve Szombach Godehárd

60 éve Bertram Brunó

Szemes József

50 éve Bárczy Valér

Borbély Ludolf

40 éve Kocsis Julián

20 éve Hajnal Zsigmond

Szövényi Lux Géza

Nyugodjanak békében!

az Egyesület Elnöksége

BÉLA BÁCSI 99 ÉVES

A Gödöllői Premontrei Öregdiák Egyesület vezetősége és tagsága nevében nagy-nagy szeretettel köszöntjük Béla bácsit kilencvenkilencedik születésnapja alkalmából.

Béla bácsi, Kovács Kolos Béla, 1917. április 18-án született.

Kilenc évesen, 1926 szeptemberében került elsős gimnazistaként, dr. Stuhlamann Patrik, iskolánk első igazgatója unokaöccseként Gödöllőre, és azóta élettörténete összefonódott iskolánk történetével.

1934-ben érettségizett, érettségi után belépett a rendbe. Egyetemi tanulmányai elvégzése után 1940-től iskolánk tanára, majd az újonnan megalakuló Francia Általános Iskola igazgatója lett.

Közben két éven át hadifogoly a Szovjetunióban.

A rend feloszlatásának, iskolánk megszűnésének borzalmait végigélve végül Szegeden lesz tanár, ahol évtizedeken keresztül tanárként élheti meg életének értelmét, tanítja, neveli az ifjúságot.

A vele való együttlét, gödöllői életünkben és azt követően is, mindig emlékezetes lesz számunkra. Emlékezünk rá tanárként és nevelőként, cserkészparancsnokként és jó barátként.

Egész életének értelme a tanítás volt. Életét diákjainak szentelte, azt velük együtt élte.

Szegeden - a mindig nagyon szeretett és példaképnek tekintett gödöllői gimnázium mintájára - létrehozta a francia gimnáziumot. Diákjait beavatta a francia kultúrába - óráin és a valóságban,

Franciaországban tett iskolai kirándulásaik, francia diákokkal való csereüdüléseik alkalmával. Munkájáért, a magyar és francia kultúrkapcsolatok kialakításáért és elmélyítéséért a Francia Köztársaság kormánya a Becsületrend parancsnoki fokozatával tüntette ki. A kitüntetést a Francia Köztársaság nagykövete személyesen adta át neki Szegeden, ahova a nagykövet Béla bácsi tiszteletére utazott le.

Mi, akik diákjai lehettünk, mindig tisztelettel és igazi barátsággal tekintünk rá, tanárként és jó barátként őszintén tiszteljük és szeretjük őt.

Befejezésként őt idézzük:

„...nagyon szerettem a pályámat, mind a kettőt, a papit is, a tanárit is. Tudom azt, hogy gyarlóságból nem úgy sikerült minden, ahogy azt szerettem volna, tudom azt, hogy pályám során voltak – tanítványaim között is – olyanok, akiket megsértettem, vagy megbántottam türelmetlenségből. Úgy szeretnék mindegyiktől elnézést kérni, akár még itt vannak a földön, vagy a túlvilágon. Amit meg tudok tenni, és meg is teszek esténként, amikor áttekintem elmúlt napomat, imámba foglalom mindazokat, akikkel kapcsolatban álltam, iskolatársaimat, rendtársaimat, régi tanítványaimat, és azt kérem tőletek is, idősebbektől és fiatalabbaktól, hogy egy-egy fohással emlékezzetek meg ti is rólam.”

Megtesszük, Béla bácsi, ígérjük neked.

Az Egyesület Elnöksége

KÖSZÖNTŐ

Szeretettel köszöntjük Egyesületünk tagjait,

Elek Tibort, Haidegger Ernőt és Heckenast Gábort

kilencvenedik

születésnapjuk alkalmából.

A jó Isten adjon nekik sok erőt és egészséget, vidámságot további életük folyamán.

Sok szeretettel:

az Egyesület vezetősége

Korábbi számainkban Haidegger Ernővel és Heckenast Gáborral készült interjúkat már közöltük, most Elek Tibort mutatjuk be.

A Svédországban élő Pazonyi ELEK TIBOR öt évig járt a Premontrei Gimnáziumba, 1943-ban érettségizett. 2015 őszén családjával Magyarországra látogatott. A rövid ittlét során elhozta egyik fiát és unokáit Gödöllőre is, hogy megmutassa nekik szeretett iskoláját. Sikerült az épületben rövid sétát tenni, majd a mostani gimnáziumban is körbevezettem a látogatókat. Örömmel találták meg a Fényi Ottó-teremben a tablóképét, valamint egy karikatúráját, amelyet diákkorában zenetanáráról, Resch Miska bácsiról készített.

Az idén kilencvenedik születésnapját ünneplő Tibort arról kérdeztem, hogyan emlékszik vissza a Gödöllőn töltött évekre.

A gödöllői időszak természetesen rányomta bélyegét egyéniségem, világnézetem és értékmerőim kibontakozására annál is inkább, mivel az egybe esett felnőtté válásom fejlődésem éveivel. Azonkívül hatással volt további életemre is, elsősorban azért, mert gyerekkori barátaimon kívül Gödöllőn szövődtek életre szóló, bensőséges barátságaim öt kiváló iskolatársammal. Közülük három, Liskay László, Haidegger Ernő és Sármezey Árpád osztálytársam volt, míg Rohr Rudolf és Czettler Antal (akit baráti körben Cihának hívtunk) egy osztállyal alattam járt. Utóbbival a cserkészlet révén barátkoztam össze, míg a többivel a közös konviktusi élet érlelte meg barátságunkat. 1956 után hat különböző országban éltünk: Ernő Münchenben, Rudi Brazíliában él, Cíha Svájcba, Árpi pedig Angliába emigrált, és ott is haltak meg néhány évvel ezelőtt. Egyedül Laci maradt Magyarországon, aki azért is közel állt hozzám, mert szabolcsi földim, de sajnos már 13 éve ő sincs közöttünk. Kapcsolatunk sosem szűnt meg, és az élőkkel most is fennáll, főleg a telefon és az e-mailek jóvoltából.

Kedves osztálytársam, Heckenast Gábor Budapesten él, ő is 90 éves, ezúton is szeretettel köszöntöm.

Az igen értékelt baráti kapcsolatokon kívül meghatározó volt egész életemben az a munkához és nehézségekhez való hozzáállásom, amire tanáraim neveltek azáltal, hogy követelményeket állítottak elénk, és elvárták azok teljesítését. A kötelességtudat az egyik legfontosabb erény, kemény munkával le lehet küzdeni az esetleges hiányosságokat vagy akadályokat. Erre nagy szükségem volt, amikor egy új országban kenyérkereső munkával párhuzamosan kellett svéd tanári diplomát szereznem, majd további négy évet szentelnem a doktorátus megszerzésére. Ez, docensi címmel karöltve, egyetemi pozícióhoz vezetett, és ezáltal jobb életfeltételeket eredményezett mind családomnak, mind magamnak.

Tanárai közül kikre emlékszik legszívesebben?

Szeretettel emlékszem vissza Fényi Ottóra, bár nem sokáig tanított bennünket. Elsősorban egyénisége ragadott meg. Fiatal tanárként nem alkalmazott fenyítést. Kedves, mosolygós arcával és közvetlen modorával olyan barátságos légkört teremtett az osztályban, hogy mindenki megszerette és értékelte. Szopek Loránd óráin sem voltak fegyelmezési gondok, a történelmet nagyon élvezetesen tanította. Cserkészvezető is volt. Tauszik Alajos (Lojzi), aki biológiát és kémiát tanított, szintén nagy tudású, sokak által szeretett tanárunk volt.

Milyen egyéb körülmény, tényező volt hatással hosszú és változatos életének alakulására?

Sok, főleg szerencsés véletlenül kívül nyelvtudásom vezetett fontos mérföldkövekhez életutamon. Német nagyanyám és egy német Fräulein, valamint orosz édesanyám és nagyanyám jóvoltából háromnyelvű otthonban nőttem fel, majd a gimnáziumi nyelvoktatás (latin, német, francia) más módon is hozzájárult nyelvtudásomhoz. Érettségi után egy évig a közgazdasági egyetemre jártam, tanári pályára vagy nyelvészetre nem is gondoltam. Az orosz megszállás és a kommunista éra megghiúsította tanulmányaim folytatását, de az orosz mint egyetlen kötelező idegen nyelv bevezetése után tudásomra szüksége volt a rendszernek. Mivel az egyetemeken kívül több más helyen is tanítottam orosz, jól kerestem, amire nagy szükségünk volt, miután mind otthonunktól, mind földbirtokunktól megfosztották családunkat. A tanítással párhuzamosan lehetővé, sőt kötelezővé tették, hogy orosz tanári diplomát szerezzek, ami későbbi svédországi hivatásomat is megalapozta. Más hasznos képesítés vagy szaktudás hiányában végül is a tanári pályára kerültem, mivel ezen a téren már volt tapasztalatom. Emellett alkalmam volt egy ideiglenes magyar gimnáziumi állás és esti kurzusok segítségével megélhetésemet biztosítani, otthon maradt szüleimet és testvéreimet anyagilag támogatni, valamint angol-orosz szakos tanári diplomát szerezni a Göteborgi Egyetemen.

Egy esti tanfolyamon egyik tanítványom, egy feltűnően jó megjelenésű, kivételes nyelvtelenséggel és sok szép egyéni tulajdonsággal megáldott lány volt, akivel a tanár-tanítvány viszony eljegyzéshez, majd házassághoz vezetett. Feleségemnek, Barbrónak, felmérhetetlenül sokat köszönhettem: ő könnyítette meg az új társadalomba való beilleszkedésem, elősegítette svéd nyelvtanulásomat, családi és baráti kapcsolataival megelőzte az emigrációban élők gyakori elszigeteltségét, majd támogatta, bátorította magasabb képesitésem megszerzésében. Ő maga angol-svéd szakos tanár volt, de néhány éves tanítás után az egyetemen kollégám és munkatársam lett, és jelentősen hozzájárult kedvező anyagi helyzetünkhöz is. Korán beköltözhattünk egy saját házba, majd egy szép tó partján nyári házat is vettünk. Legnagyobb hálával mégis szeretett családomért és boldog családi életünkért tartozom neki.

Egyetemi munkám nyelvtesztek kidolgozásával kapcsolatos projektek vezetése volt angoltól és svédől mint idegen nyelvből, amelyekre a növekvő bevándorlás miatt volt szükség. Sokat utaztunk az öt kontinensen egyetemi munkámmal kapcsolatos konferenciákon tartandó előadások, vagy más egyetemek látogatása céljából. Azonkívül számos privát utazást is tettünk. Egy évvel ezelőtt a nálam jóval fiatalabb, életerős és mindig pozitív életszemléletű Barbrót 52 éves igen boldog házasság után egy végzetes autoimmun betegség elragadta tőlünk, leírhatatlan úrt és gyászt hagyva maga mögött.

Ez év március 11-én betöltöttem 90. évemet s ez alkalommal több mint ötvenen jöttek el gratulálni. Ez is mutatja, hogy Svédországban is sok barátunk volt, de Barbrón kívül hiányoztak közeli

magyar barátaim is. Rövid köszönő beszédemben hangsúlyoztam a szeretet és barátság jelentőségét földi életünkben.

A mostani premontrei diákgenerációnak kívánom, hogy az érettségi után is tartsanak össze, és őrizzék meg baráti kapcsolataikat. Nem vagyok hivatva arra, hogy tanácsokkal lássam el őket, és premontrei jelszó - Virtute Vincet - szem előtt tartásán kívül nehéz is volna jobb tanácsot adni.

Kissné Papp Gabriella

INTERJÚ BENE SÁNDORRAL

Pintér Richárd (2014-ben végzett valkói diákunk) készített interjút a szintén valkói premontrei öregdiákkal, Bene Sándorral (1948). Ebből az interjúból adunk közre néhány részletet.

A tanítóim javasolták, hogy tanuljak tovább. Én is szerettem volna menni. 1940-ben 5. osztály után mentem Gödöllőre. A faluból 1939-ben Gabi (Papp Gábor) már premontrei diák volt, 1940-ben ketten lettünk volna, de a másik fiú annak ellenére, hogy be is iratkozott, nem jött el. Utána két fő volt, de egyik sem fejezte be betegség vagy anyagi okok miatt tanulmányait. Két évvel később már nyolc fő jelentkezett a faluból.

Először naponta utaztam busszal, egy pengőt kellett fizetni odafele. Ez elég nagy összegnek számított, bár hazafelé ingyen utaztunk. Akkoriban két pengő volt egy napszámos keresete. Egy hónap után már hazafelé is kellett fizetni, ez már túl sok lett volna, így a család úgy döntött, Gödöllőn keressünk szállásadót. Így lettem „kosztos diák”. Tanulmányaim során több családnál is laktam. A szállásadó családok nem pénzt kértek, hanem 20-30 kg füstölt húst egy évre. A 40-es években jegyre lehetett kapni az alapvető élelmiszereket. Amit mi kaptunk volna jegyre cukrot, annak 4-5-szörösét kérték a családok Gödöllőn.

Egyik helyen naponta tejet kértek fizetségként. A szüleimnek elég nehéz volt ezt megoldani. Volt egy uradalom, akik szállították a tejet Gödöllőre, velük juttatták el a tejet a szállásadóhoz. A lisztet a saját búzából tudták a szüleim biztosítani.

Akkoriban nagy családok voltak, mi is tízen voltunk egy családban, nehéz volt az élet, hetenként maximum kétszer került az asztalra hús.

A diákok többsége konviktor volt. Bejárók is voltak a környező településekről. Én az első évben Gabival voltam együtt egy családnál. Két gyerek volt ott, elég nehéz körülmények között, egy szobában éltünk a családdal. Otthon nem nagyon panaszkodtunk, sokszor voltunk éhesek, nem kaptunk megfelelő ellátást. Mindent ki kellett bírunk, tanulni akartunk. A mostani fiatalok el sem tudják képzelni az akkori körülményeket. Reggel nyolckor kezdődött a tanítás. Különböző helyekről jártunk. Tizenegy éves voltam akkor, három kilométert gyalogoltam naponta oda és vissza.

51-52 fővel kezdtünk az ötödik osztályban. A másik osztály, ami főleg a helyi lakosokból és konviktorokból tevődött össze, hasonló létszámmal kezdett. Ebből a 100 körüli létszámból 24-en érettségiztünk. Az első év végén 7-8 fő bukott. A végén lecsökkent a létszám, két osztályban voltunk 40 körül. Voltak, akiket el is tanácsoltak, mert nem ment nekik a tanulás.

A konviktorok között volt olyanok (grófok, bárók, földesurak gyermekei), akik már házi tanítóiktól egy-két nyelvet is megtanultak. Nagy volt a műveltségbeli különbség a kezdetekben, de a negyedik év végén ezt már nem lehetett észrevenni. Latin volt a kezdő nyelv, nyolc évig tanultuk. A latin helyett görögöt is lehetett választani, de ezt csak kevés diák választotta. Harmadiktól tanultunk németet, ötödikben kezdtük a francia nyelvet, de 1944-ben kötelezővé tették az orosz is. Az ötödik osztályban így négy nyelvet tanultunk.

Egyik legszigorúbb tanárunk Oswald Arisztid volt, aki latin tanított nekünk. Előre kigondolta, hogy kit és miből feleltet. Voltak rásegítők is, ha valaki megakadt felelés közben, megvolt, hogy ki fog neki segíteni. Nagyon pontos ember volt, mindig pontosan kezdte és fejezte be az órákat. Nagyon szigorú tanár volt. Talán ezért is latinból maradt meg a legtöbb, bár sok mindent már elfelejtettem.

Kétszáz körüli szólást, közmondás tudtam, most is tudok legalább ötvenet. A nyelvek ugyan nehezen mentek, de ezeket a szólásokat mindig megtanultam, ezzel tudtam javítani.

A nyelvtanulás mellett kiemelném a sportolási lehetőségeket is, amit az iskola biztosított. A konviktoroknak több lehetőségük is volt, például vívhattak, teniszezhetek.

A tornaterem jól felszerelt volt, a sportpályán sokat futottunk, fociztunk, volt magasugrás, távolugrás, olyan dolgok, amiket a tornateremben nem lehetett megoldani.

Leginkább a humán tárgyakat szerettem, a történelmet, magyart, de a földrajzot is kedveltem. Először Kuti Albert volt az osztályfőnökünk, magyart tanított. Amikor a negyedik évben a két osztályt összevonták, Révay Frigyes lett az osztályfőnökünk.

A következő évtől pedig Fényi Ottó vette át az osztályt. Róluk csak jó emlékeim vannak.

Szeretettel emlékszem Fényi Ottóra. Nagyon fiatal volt akkoriban, csak 13-14 év korkülönbség volt közöttünk. Nagyon kedves volt, gyerekszerető. Mindent megtett azért, hogy haladjunk a tanulásban. Nagyon szerette mindenki. Cserkészvezető is volt. Én sajnos nem voltam cserkész. Sok vasárnapi programjuk volt, de én ebbe nem tudtam bekapcsolódni.

1944-ben egy hónapot jártunk iskolába, ez volt a „csonka év”. A bentlakók közül sokan nem is tudtak visszajönni, megváltoztak a körülmények. Nekem is különös gondot okozott, hogy május elsejétől fel kellett járnom Gödöllőre. Először gyalog jártam (kb. 13 km), majd kerékpárral. Nagyon fárasztó volt, mégsem hiányoztam egy napot sem.

1990 után nagyon jó érzés volt, hogy újra egymásra találtak a régi diáktársak, ebben segített az öregdiák egyesület megalakulása is. Az egyesületben évekig aktívan tevékenykedtem, mindig szívesen megyek a júniusi találkozókra. Mai napig őrzöm a diákéveket idéző évkönyveket.

Pintér Richárd (2014), Kissné Papp Gabriella

Körmendy Károly, 1947-ben érettségizett diáktársunk életútja különös, de az akkori korban mégis természetes volt. Átéltve a nehézségeket, borzalmakat is, ami talán mindnyájunknak, az abban a korban élőknek sajátja volt, új életet kezdett és leküzdötte a szinte leküzdhetetlent. A világot bejárta, de megmaradt mindenhol magyarnak, iskolájához, kiindulásához hűségesnek.

Adományozója a szeretett tanáráról, osztályfőnökéről, Zimándi Piuszról elnevezett tanulmányi díjnak, ezzel is segítve volt iskolájának rászoruló diákjait.

Irodalmi munkásságát figyelemmel kísérjük, érdekes és érdekfeszítő írásai életünkről is szólnak.

ÉLETEMRŐL

Életrajzunk, amit a hivatalos „curriculum vitae”-ben szárazan és tárgyilagosan, érzelemmentesen és a dátumok sorrendjében megírunk, valójában nem tükrözi azt az igazi életet, ami húsból, vérből, lélekből, akárcsak egy kaleidoszkóp sokszínű üvegcserepeiből tevődik össze. Ahányszor megforgatjuk ezt a látócsövet a szikrázó fényben, a színek és formák legkülönbözőbb változatát csillogtatja szemünk elé. Hát ilyen az életünk útja is. Az idő megszépítő távolságából a kellemes, a boldogító szép emlék lép előtérbe, talán még tetszetősebb ruhát ölt, mint amiben akkor volt; a rossz, a szomorú pedig elmosódik, a visszavonhatatlanul sorsdöntő fordulat pedig hűségesen elkísér. Személyes történetemnek erről a fordulatáról szeretnék most beszélni, mert további életemnek ez lett a forrása.

A második világháború vége számtalan családnak hozott mélyreható, nélkülözéssel sújtott, sokszor degradáló körülményeket. Az én családom sem maradt ki ebből a kálváriából, aminek következményeképp lehetőségeim igencsak korlátozottak voltak. Egyetemista helyett autóbuszkalauz majd kishivatalnok lettem, míg aztán mint dolgozó kádert felvettek az Eötvös Lóránt Tudományegyetemre, s így 1956-ban biológia-kémia szakon lediplomáztam. Ezzel a diplomával, és az édesapámtól kapott kétezzer forinttal indultam neki a világnak 1956. december 2-án, huszonhét évesen.

Bécsben, részben szüleim kapcsolatainak köszönhetően, ámulat, remény, igazi felszabadulás kápráztatott el. Itt találkoztam legjobb barátaimmal, Rosconi Mikivel és feleségével. Itt kaptam jóleső segítséget Paulay Imre volt rektorunktól. Itt ismertem meg Williams professzort, a bécsi egyetem amerikai vendégprofesszorát, aki utamat az Egyesült Államokba egyengette, és így kerültem az USA Tudományos Akadémiájának a védnöksége alatt egy soron kívüli légi transzporttal New Yorkba. Így léptem öt dollárral a zsebemben életem sorsdöntő útjára az Amerikai Egyesült Államok felé, egy Bajorországban lévő amerikai repülőtérről. Ez volt életem első, de igencsak hosszadalmas repülőútja, az amerikai légierők négymotoros szállítógépén, míg végül megérkeztem New Yorkba, Brooklyn Saint George nevű szállodájába, az Amerikai Tudományos Akadémia vendégeként.

A kezdeti formalitások után megkaptam szobámat a tizenvalahányadik emeleten. Egy kicsi szoba volt, egyszerűen, funkcionálisan berendezve. Ablakom a Hudson Bay és a Brooklyn Bridge irányába nézett. Bár napsütéses nap volt, a párás levegő fátyolba borított mindent. Rettenetes nehéz, forró, párás levegő fojtogatott. A kikötő felől hajók kürtje harsogott. Felhőkarcoló, beton mindenütt. Egyszeriben nagyon-nagyon jelentéktelennek, elhagyatottnak éreztem magam. Hová kerültem? Mi lesz velem? Fogom-e még valaha hazámat, Európát látni? Mi lesz szeretett szüleimmel, és mindazokkal, akik közel állnak hozzám? Majdhogy elviselhetetlen szorongás és kétségbeesés fogott el. Innen már nincs visszaút! Ráborultam az ágyra, és tehetetlenségemben, mérhetetlen szomorúságomban zokogtam, mint egy kisgyerek.

Isten hozott Amerikában! Ezzel elkezdődött életem új, álmomban sem gondolt útja, melyre kíváncsian, reményekkel telve léptem, és amely sokszor göröngyös volt, aztán simább és vidámabb lett. Három évi chicagói egyetemi asszisztenskedés után a gyógyszeriparba kerültem, először mint tudományos kutató, majd a nemzetközi vonalon menedzseri pozíciókba. A Jóisten három gyermekkel, két lánnyal és egy fiúval, aztán az ő jóvoltukból öt unokával gazdagított. A hetvenes évek ismét Európába, Nyugat-Németországba sodortak, ahol gyógyszeripari tevékenységet folytattam. Nemzetközi feladataim távoli földrészekre szólítottak, leggyakrabban Japánba és vele szomszédos ázsiai országokba. Ebben a ténykedésben negyvenhét év után végleg felakasztottam szakmai tarisznyámat, és feleségem, Zsóka ösztönzésére életem negyedik fejezetét a magyar nyelv szépségének szentelem, írással és olvasással töltöm, frankfurti otthonomból gyakran utazva Budapestre.

Ez az év lesz a hatvanadik, hogy szülőföldemet, hazámat elhagytam. Új otthonokban többkevesebb sikerrel megalapoztam életemet, de új hazára nem találtam. Márai Sándort, kedvenc írómat, aki szintén premontrei öregdiák volt, idézem, *San Gennaro vére* című írásából: „...egy hazát élni kell, mint egy érzést, mint egy szerelmet, s ha ez az élménykör egyszer megszakadt, nem lehet többé előlről kezdeni.”

Dr. Körmendy Károly (1947)

ZIMÁNDI PIUS O.PRAEM EGY ÉV TÖRTÉNETE NAPLÓJEGYZETEKBE 1944. MÁRCIUS 19.-1945. MÁRCIUS 17.

A fenti címmel jelent meg a múlt év végén Zimándi Piusz István (1909-1973) premontrei szerzetes tanár könyve a *TÉNYEK ÉS TANUK* sorozat új köteteként a Magvető kiadó gondozásában. Mi szenior öregdiákok ismertük őt, mint latin magyar szakos tanárt, gyorsírást is tanított. Az 1937-1945 évfolyam osztályfőnöke volt, osztályában tanult többek között nemrég elhunyt öregdiáktársaink is: Mayer László és Beöthy Tamás SJ. Minket, 1942-ben kezdőket nem tanított. 1945 után a budafoki Premontrei Gimnázium igazgatója volt az államosításig. Több jelentős didaktikai munkát írt, pl. *Toldi tanítása az általános iskolában* (1948). Péterfy Jenő élete és kora volt harminc éves tudományos kutatásának középpontja.

Péterfy híres tanár, esszéista és művészeti kritikus volt a XIX. század második felében. Erről benyújtott kandidátusi értekezését nyilvánvaló egyházellenes indíttatásból a bíráló bizottság nem fogadta el.

Végül csak röviddel elhunyt előtt értesült arról, hogy újra indítják az elbírálás folyamatát. Ez a műve mai napig kiadatlan maradt. A rend feloszlata után barátja, Rónay György fogadta be rózsadombi lakásába. Több ajánlat ellenére sem volt hajlandó elhagyni Magyarországot, az illegálisan működő rend vikáriusaként igazgatta a hazai ügyeket. Barátai révén dolgozott a Néprajzi Intézetben és később a Nyelvtudományi Intézetben. A legnehezebb körülmények között is hivatásának akart élni. A premontrei rend római támogatásával 1960-ban öröklakásba költözött Hajnal Zsigmond premontrei tanártársával.

Beöthy Tamás SJ osztályfőnökéről, alias „Sir”-ről megemlékezésében¹ így ír: „...mindnyájunkat megérintett szeretete, mely megkülönböztetés nélkül áradt belőle”. A *Forradalom éve* című, 1956-os naplója szintén halála után jelent csak meg, nagy sikert aratott pontosságával, élményközelségével.

Az *Egy év története* a hazánkon is átvonuló II. világháború végéről ad hű képet. Mint méltatói is megjegyzik, izgalmas olvasmány az egy éven belüli hatalomváltásról, az ország katonai megszállásáról, a frontok alakulásáról, az elterjedő rémhírekről, a lakosság és a gödöllői rendház lakóinak hányattatásáról ad számot nagyon pontos látásmóddal. A teljesen egyedi kategóriát képviselő naplójegyzet gazdag történelmi forrás. A kézírással és gyorsírással készült szöveget Zimándi és unokahúga gépete le a 70-es évek elején. A szerkesztő és előszót író E. Szabó Viktória megemlíti, hogy a bőséges lábjegyzet elkészítésénél igyekeztek a kor szak szereplőinek tevékenységére és a kevésbé ismert eseményekre összpontosítani.

Én, mint premontrei kisdíák a napló időszakában 13 éves voltam, alig tízpercnyi járásra laktunk a gimnáziumtól. Érthetően nagy érdeklődéssel olvastam most az események leírását, különös tekintettel a szovjet csapatok bevonulását követő időszakot illetően, mert több más gödöllői családhoz hasonlóan, mi is elmenekültünk a közelgő front várható veszedelmeitől tartva, és csak 1945 tavaszán tértünk vissza Budáról, hasonlóan iskolatársam, Szondy Klári családjához (történetük a *Ragyogó gyertyaláng* című könyvben olvasható²). Zimándi naplóját olvasva feltűnik, hogy Gödöllőről, a rendről, szinte semmit nem ír. Gödöllőt „a falu” megnevezéssel, a rendházat „ház”-ként említi, szerzetestanár társait sem nevezi rendtársaknak, neveiket csak kezdőbetűvel említi, a körülményeket nem ismerő olvasó azokat a lábjegyzetekből ismeri meg. Zimándi ügyek intézésére és tájékozódás céljából nagyon gyakran felutazott Budapestre, de nem említi, hogy ilyenkor a rend Horánszky utcai házában, a Norbertinumban is gyakran járt.

Tanári működéséről csak egy alkalommal, az október 11-ei naplójegyzetben tesz említést: „Úgy éreztem, hogy utolsó magyar órát tartom” bejegyzéssel. Diákjai máriabesnyői érettségijéről sem tesz említést.³ Természetesen érthető, hogy mindezt miért teszi: nem gödöllői rendtörténetet, hanem pontos látképet, eseményleírást ad erről a nagyon vészterhes időszakról. Naplója rendkívül értékes és egyedülálló korrajz, történelmi dokumentum.

Polcz Iván (1950)

1 Beöthy Tamás SJ: Dr. Zimándi Piusz István O. Praem (1909-1973), Szolgálat, 1974, 2.

2 Ragyogó gyertyaláng, Klara Richard szül. Szondy Klára élete. Naszály Print Kft, Vác 2007.

3 1945-ben a tanítást nem lehetett folytatni a premontrei iskolaépületben a hadifogoly tábor és hadikórház utáni lepusztult állapotban. Ezért az évvészteség elkerülése végett részben a budapesti Norbertinumban tanítottak, másrészt a gödöllői polgári iskola épületében, ahová minden nap a tanárok gyalog jártak be Máriaabesnyőről, ideiglenes szállásukról, oda vissza 8 km-es utat megtéve. Az érettségi vizsgákat a Norbertinumban, és Máriaabesnyőn tartották meg. A Gödöllői Premontrei Öregdiákok Emlékkönyvében (1992) az érettségizőkről és tanáraikról készült fényképen (62. o.) Zimándi az első sorban balról a harmadik.

NAGYVÁRADI BESZÁMOLÓ

Igen szomorú félévet zárunk, hiszen 13 temetésünk volt. Kétségtelen tény, nem fiatalodik a gárda, egyre fogyunk. Betegségek miatt jelentős számban helyhez kötöttek a kollégák. Azok viszont, akik még hadra foghatók, igen lelkesen részt vesznek a különböző civil rendezvényeken az Egyesület képviselőjében. De számítani lehet rájuk a saját rendezvényeinkben is. Találkozóinkat havonta megtartjuk, s ezekre gyakran meghívunk jeles előadókat különböző témakörökből.

- * Az Isaszegen áprilisban megtartott VI. Nemzetközi Konferencián dolgozattal vettünk részt: Pre-montreiek az 1848-49-es szabadságharcban címmel.
- * Május 6-án igen színvonalas Mécs László emlékműsort rendeztünk a költő születésének 120. évfordulója alkalmából.
- * Immár 17. alkalommal került megrendezésre a Dr. Károly József Irenaeus művelődéstörténeti vetélkedő, a középiskolák 3 fős csapatainak részvételével. Ezzel is elősegítjük, hogy minél szélesebb körben kerüljön a köztudatba jeles, európai hírű fizikusunk munkássága és eredményei.
- * Díjaztuk az erdélyi római katolikus középiskolák hittanversenyén részt vett fiatalokat (11 gimnázium 3 fős csapatai).
- * Sokan részt vettek a Székesegyházban, a Barátok templomában és a Szent László-templomban tartott egyházzenei koncerteken.
- * Igen jó kapcsolatot ápolunk megalakulásunk óta a Tibor Ernő Galériával, ahol általában kéthetenként van kiállításmegnyitó.
- * Hasonlóképpen látogatjuk a Foto Art Galériát, annak gazdag külföldi képanyagát, évente meghívjuk annak kitűnő vezetőjét, Tóth Istvánt.
- * Jó a kapcsolatunk a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társasággal, többen aktív tagjai is.
- * Folyamatosan részt veszünk a Várszövetség tevékenységeiben.
- * Nagy sikere van a Szacs vay Akadémia előadásainak tagságunk körében.
- * Volt egy sereg zenei fesztivál is a városban, amelyeken szintén képviselve voltunk: dzsesszfesztivál, Infinite Danceb Fesztivál, Brazil Zenei Fesztivál, Nagyvárad Szimfonikus Fúvószenekar, fiatal művészek kamaraestje stb.
- * Exc. Tempfli József püspökké szentelésének 25. évfordulója, ünnepi szentmise. Exc. Böcskei László püspök úr ezüstmiséje.
- * A gödöllői pályázaton részt vett diákok jutalmazása, az első két dolgozat felolvasása.
- * Koszorúzások: Gróf Széchenyi Zsigmond emléktáblája (Január), Szacs vay Imre szobor (március 15.), Dr. Károly Irenaeus síremléke (március), Nagysándor József, vértanú tábornok (október 6.), 12 mártír honvéd emléktáblája (október 12.).
- * Te Deum, Veni Sancte a középiskolákban.
- * A Hírlevelünk szerkesztése, 2015/II. szám szétosztása.
- * Dr. Martin Ambroz Strbák jászóvári prépost-prelátus, Nagyváradon ünnepi szentmise.
- * Több mint 12 könyv bemutatója.
- * Továbbra is köszöntjük a név- és születésnapjaikat ünneplő Öregdiákokat, kedves feleségeiket.
- * A szervezési kérdések megbeszélése során beszámolunk a nekünk küldött levelek tartalmáról, valamint a válaszaikról. Ismertetjük a következő időszakban tartandó civil rendezvényeket, hogy a tagság - érdeklődése szerint - részt vehessen. Minden alkalommal elhangzik egy-egy Mécs László vers az Öregdiákok felolvasásában.

Szebeni Lajos alelnök

AZ ISKOLA ÚJ IGAZGATÓJA: TAKÁCSNÉ ELEK BORBÁLA

A tanév elején iskolánk új igazgatója, Takácsné Elek Borbála a következő beszéddel köszöntötte iskolánk közösségét:

„Mindenekelőtt engedjék meg, engedjétek meg, hogy köszönetemet fejezzem ki a gödöllői Premontrei Rendnek, Perjel Atyának, hogy e szolgálatra hívott és felkért, valamint az egész premontrei rendi közösségnek, amiért bizalommal fordultak, fordulnak e munkában felém.”

Miután kifejezte köszönetét az előző iskolavezetés valamennyi tagjának iskolaépítő munkájukért, megosztotta a jelenlévőkkel a közösséghez tartozással és a keresztény neveléssel kapcsolatos gondolatait:

„A legfontosabb, amit mindenekelőtt szeretnék kiemelni, hogy mi itt valamennyien, szerzetesatyáktól az 5. osztályos kisdíákjainkig, pedagógusok

és nagyobb diákjaink is egy közösség, a premontrei közösség tagjai vagyunk. Ez a közösség egyénekből áll, akik mindannyian megáldottak valamilyen talentummal, tehetséggel, ki-ki a maga módján. Ezért a közösség, a premontrei közösség számára mindannyian értékesek vagyunk. Értékesek vagytok ti diákok is egytől egyig, még akkor is, ha a tanulmányi eredmények nem mindig a legfényesebbek. Közösségünkben mindenki, mint az isteni teremtésben az életet ajándékként elnyerő ember, érték. Ezen közösségnek, és az ebből a közösségből álló intézménynek lényegi, minden továbbit megelőző és megalapozó sajátossága, hogy katolikus és premontrei. Katolikus, ami röviden talán úgy ragadható meg, hogy a római katolikus egyház világméretű közösségéhez tartozó, ökumenikus szellemben működő keresztény intézmény. Ezzel szoros kapcsolatban pedig premontrei, ami esetünkben röviden talán azt jelentheti, hogy egy konkrét szerzetesi közösséghez kapcsolódó, annak imádságos háttéréből forrászó és vele szorosan együttműködő, neki mindenkor számadással és felelősséggel tartozó intézmény. Ennek tudatában, és mindezzel összefüggésben egyértelműen és bátran ki kell mondanunk, hogy katolikus és premontrei iskolaként is nagyon nehéz dolgunk van a 3. évezredben, a mai világban, amikor minden a hit háttérbe szorulását próbálja elősegíteni, amikor a fogyasztói szemlélet, a mindennapi gondok, a csaloika gazdagság délibábja képes elfojtani a hitet még azokban is, akik egyszer már ennek birtokába jutottak.

Nekünk, akik keresztény, tehát minden körülmények között Krisztusra tekintő és Krisztust követni vágyó emberekként az iskolában dolgozunk, szerzeteseknek és pedagógusoknak a szülőkkel együtt az élő hitre kell nevelnünk. Olyan hitben felnövő ifjúságot kell nevelnünk, akik képesek és tudnak felelősséget vállalni tetteikért, döntéseikért, megtanulnak szolgálni és másokért élni, megtanulnak uralkodni szenvedélyeiken és vágyaikon. Mert tudjuk, hogy nem az az erős ember, aki másokat legyőz, hanem az, aki önmagát le tudja győzni.

E nevelésben katolikus keresztény iskolaként közös a felelősségünk az iskolánkat leginkább e szemléletmód miatt választó keresztény szülőkkel, ezért most Önökhöz fordulok kedves Szülők, és mindenek előtt bizalmat kérek Önöktől. Mindazok az értékek, amelyek eddig jellemzőek voltak erre az iskolára, továbbra is értékek maradnak, tovább visszük és megőrizzük azokat. Azonban korunk jobb és lényegibb megértése, problémáinak, kihívásainak tudatosítása új utak feltérképezésére is sarkall, és arra, hogy új szemmel tekintsünk meglévő értékeinkre is. Kormányzó Perjel Atya gondolataival élve, ha úgy gondoljuk, hogy minden jó, akkor nincs mit tennünk többé, de ha szemléletünk középpontjában az a gondolat áll, hogy „ami jó, az jó”, akkor vannak még feladataink, van még dolgunk ezen a világon.

Az élő hit mellett a tudásban, a tudás átadásában az egyházi iskola csak a minőségre összpontosíthat. Így nekünk is ez a fő feladatunk továbbra is, megtartva, megőrizve, de meg is újítva – az országban zajló oktatási változásokkal összhangban – rendszereinket.

Így az idei tanévtől az iskola spirituális, azaz lelki ügyekért felelős vezetője Lukács Gábor Imre Atya. Az igazgatóhelyettesi feladatok szétválasztásával, új feladatkörök kialakítására került sor: a nevelési feladatokkal Kerényi Zoltán nevelési igazgatóhelyettes, míg az oktatási feladatokkal dr. Fancsovitsné Bőjtös Zsuzsanna oktatási igazgatóhelyettes foglalkozik.

Az új rendház birtokba vételével a régi rendházban, klasszikus nevén a „Szürkében”, egyetemi kollégium jött létre, mely az idei tanévtől már meg is kezdi működését Norbertinum Premontrei Kollégium néven. A Norbertinumban az idei tanévben öregdiákjaink mellett a Szent István Egyetem diákjai laknak majd.”

A változások ismertetése után a záró gondolatokban az igazgató asszony iskolánk jelmondatáról, és az abban rejlő, ma is érvényes üzenetről beszélt:

„Iskolánk oly sokat idézett jelmondata így hangzik: *Virtute Vincet*. E mondat sikert és győzelmet ígér az erény, vagyis az isteni szándék szerinti jó kitartó, megalkuvást nem tűrő, folyamatos gyakorlása révén. Ehhez mindennek előtt állandó önvizsgálat szükséges. Az értékek megőrzésében végzett munkához és a világ kihívásaira való keresztény válasz meghozatalához a jó megcselekedésére van szükségünk, akkor is, ha nehéz, akkor is, ha meg nem értéssel vagy megvetéssel találjuk magunkat szemben, végső soron még akkor is, ha életünkre törnek miatta. Mint tapasztaljuk, tapasztaljátok, minden változik körülöttünk pillanatról pillanatra. A félelem és reménytelenség hatalmas a minket körülvevő világban. Azonban éppen e rohanó, félelmeiktől és reménytelenségtől átítatott világban nem lehet az a szemléletünk, hogy fenntartások nélkül minden jó. Tudatosítanunk kell magunkban lelkiismeretünket folyamatosan éberén tartva, hogy mi a jó, és Isten kegyelméből állandóan neki kell feszülnünk mindannak, amin javítani lehet. Ha mindezt valódi és mély programmá tesszük legelőbb személyes, majd ennek következtében egész közösségi életünkben, hitem szerint valóra válthatjuk iskolánk jelmondatát: *Virtute Vincet*, vagyis erénnyel győzni fogsz!”

Munkájához sok erőt, kitartást kívánunk.

MINISZTERIUMI ELISMERÉSEK GÖDÖLLŐI PEDAGÓGUSOKNAK

Az elmúlt tanév során több gödöllői diák is sikeresen szerepelt a természettudományok területén megrendezésre került nemzetközi diákolimpiákon. Míg a Török Ignác Gimnáziumban tanuló Stenczel Tamás Károly kémiaiából, addig a Premontrei Gimnáziumból tavaly elballagott Takács Flóra biológiából került a nemzetközi mezőny élvonalába, ahol mindkét diák kiváló teljesítménnyel öregbítette országunk és benne városunk iskoláinak hírnevét is. Diákjaink nagyszerű eredményei éppúgy dicsérik az ő személyes tehetségüket, és e tehetségük kibontakoztatása érdekében tett munkájukat és kitartásukat is, mint ahogy jelzik mindazon szakmai és pedagógiai műhelymunka magas színvonalát is, melyet a magyar fiatalok központi felkészítését vezető kutatók mellett e diákok felkészítő szaktanárai koordináltak. Ennek a színvonalnak és háttérmunkának az elismerését jelenti a diákok eredményén és háláján túl Balogh Zoltánnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma vezetőjének kitüntető oklevele is,

melyet mindkét diák tanárai a napokban vehettek kézhez. Karasz Gyöngyi illetve Kalocsai Ottó a Török Ignác Gimnázium, míg Kerényi Zoltán a Premontrei Gimnázium tanáráként részesült a diákolimpiákon „sikeresen szereplő tanulók felkészítésében végzett áldozatkész, magas színvonalú tevékenységéért” járó elismerésben.

Szívből gratulálunk városunk mindhárom pedagógusának az elért sikerhez és kívánunk további színvonalas, örömeket és eredményeket termő szakmai munkát!

Ángyán Péter

AKI A PÁSTON ÖREGBÍTI A PREMI HÍRNEVÉT: INTERJÚ GÉMESI CSANÁD KARDVÍVÓ ÖREGDIÁKKAL

A Gémesi családban a vívás hagyomány, te hogyan és mikor kerültél kapcsolatba ezzel a sporttal?

A családukban a vívás valóban tradicionális sportágnak számít, én szinte a vívóteremben születtem. Nem is emlékszem pontosan az első alkalomra, csak hogy mentem a vívóterembe, mert kellett, és mert oda ment mindenki otthonról. A testvéreim közül is mindenki vív vagy vívott, a nővérem és a húgom már abbahagyta, de mi négyen, fiúk kitartunk.

Nem érezted a családi hagyomány súlyát?

Engem a családi hagyomány nem nyomott le, inkább csak a motiváló részét éreztem. Mivel a családban mindenki ebben él, támogatni tudtak a nehezebb pillanatokban is. Például amikor pár éve volt egy hosszabb, sikertelen időszakom, és megfordult a fejemben, hogy abbahagyom a vívást, a családom nagyon sokat segített.

2005-ben te nyerted a JÓ TANULÓ, JÓ SPORTOLÓ DÍJAT, mennyi időt töltöttél vívással az iskola mellett és hogyan lehetett ezt összeegyeztetni a tanulással?

A gimnáziumi éveim alatt alapvetően délután voltak az edzések, ez három órát jelentett naponta. Emellett jártam Pestre is edzésre, és rendszeresen voltak versenyek meg edzőtáborok is, ami szintén sok időt elvett. Ugyanakkor a család szemében a tanulás pont olyan fontos volt, mint a vívás, így előfordult, hogy egy rossz jegy miatt nem mehettem edzésre.

Egyébként túlzás, hogy olyan jó tanuló lettem volna. Tizedik osztályig inkább közepes teljesítményt nyújtottam, de ennek szerintem nem sok köze volt a sporthoz, inkább csak lusta voltam. Az utolsó két évben már közelítettem a jeleshez, és az érettségim kitűnő lett. Szóval össze lehetett egyeztetni a tanulást és a sportot, csak sok olyan dologra nem jutott időm, ami az osztálytársaimnak természetes volt, de nem éreztem, hogy túl lettem volna terhelve. Egyszer-egyszer fordult elő, hogy verseny vagy edzőtábor miatt le kellett mondanom valamilyen más programot, amire szívesen mentem volna, de ez bárkivel előfordulhat.

Az érettségi után a tanulás és a sportolás közül melyik lett a hangsúlyosabb?

Az érettségi idején nem nagyon tudtam, mi akarok lenni, csak azt, hogy valamilyen módon sporttal szeretnék foglalkozni. Nem akartam a Testnevelési Egyetemre felvételizni, mert rossz példákat láttam magam előtt, így a Budapesti Corvinus Egyetemen tanultam tovább, mert szerettem a matematikát és a történelmet, és mert amellet tudtam folytatni a vívást. A vívás volt az első, ahhoz igazítottam mindent.

Mivel foglalkozol most? Lehetséges főállású vívóként élni ma Magyarországon?

A vívás a fő tevékenységem ma is. Az egyetemet szerencsésen befejeztem, de nem használtam még semmit a tanultakból, a diplomámhoz pedig még egy nyelvvizsga hiányzik. Azonban fel sem merült bennem, hogy közgazdászként helyezkedjem el. Ami a főállású vívást illeti, nagyjából öt ember van az országban, aki meg tud élni kizárólag a vívásból, és ez csak akkor lehetséges, ha valaki világ- és Európa-bajnokságon ér el dobogós helyezést. Nekem a vívás mellett van egy részmunkaidős állásom Gödöllőn, ami szintén a sporthoz kapcsolódik: az állami iskolák tornatermeinek kiadását koordinálok, amihez nem kell egész nap egy irodában lenni, így könnyen összeegyeztethető az edzésekkel.

Mi a legkiemelkedőbb eredményed a vívásban?

Tavaly kerültem a felnőtt válogatottba, és idén nyáron az Európa-bajnokságon harmadik lettem egyéniben, és a világbajnokságon ugyancsak harmadik csapatban.

Hogyan egyeztethető össze az élsport a magánélettel?

Három éve nő ember vagyok, és két és fél hónapja született meg a fiam, szóval, mint a mellékelt ábra mutatja, össze lehet egyeztetni a kettőt. Ehhez kell, hogy a feleségem támogasson a vívásban. Bár nagyon sokat van egyedül a versenyek, edzőtáborok miatt, főleg az utóbbi években, de sosem tett szemrehányást emiatt. Sőt nagyon szeret kijárni a versenyekre, korábban mindig jött szurkolni, most majd meglátjuk, hogy a gyerekekkel együtt ez megoldható-e. De abszolút össze lehet egyeztetni a sportot a családdal.

Szeretnéd, hogy a fiad folytassa a családi hagyományt és a vívás, a sport legyen az első az életében?

Kifejezetten örülnék ennek. A sport alapvetően nagyon fontos dolog minden ember életében, másrészt a versenysport nagyon sokat tud adni. Sok időt elvesz, de biztos vagyok benne, hogy nem sok hozzám hasonló korú embernek adatik meg, hogy 35 országban járt már, hogy ennyit utazik, ennyi mindent megtapasztal. A sport sok mindenre megtanított: olyasmikre, mint a küzdeni tudás és az akaraterő. Sokat fejlődtem általa, amiért csak hálás lehetek.

További sikereket kívánva– köszönjük a beszélgetést!

Vancsó Éva

VALÓRA VÁLT KALIFORNIAI ÁLOM

Egy nagy álmom vált valóra, amikor 2015 tavaszán végzős orvostanhallgatóként a University of California Davis School of Medicine-n végezhettem el háromhónapos klinikai gyakorlatot bőrgyógyászatból és belgyógyászatból Sacramentóban. Utam egy amerikai magyar patológus által létrehozott alapítvány és a **Fényi Ottó-ösztöndíj** segítségével valósulhatott meg.

Az amerikai orvostanhallgatók elképesztő kitarók és lelkesek, teljes gőzerővel részt vesznek az ellátásban; velük együtt betegeket vettem fel és referáltam. Gyakran akár 12 órát is bent töltöttünk az osztályon, esetbemutásokat készítettünk a rezidens orvosoknak. Hetente *Doctoring kurzuson* vehettem részt, ahol profi színészek műkönyvek közepette játszanak el keményebb eseteket, azért, hogy a hallgatók megtanulhassák, hogyan viselkedjenek nehéz szituációkban. Hétvégezte az orvostanhallgatók saját maguk által üzemeltetett ingyenes ambulanciáikhoz csatlakozhattam, szakorvosi felügyelet mellett láttuk el a szegényeket, hajléktalanokat, drogosokat, akik más módon nem jutnának orvosi ellátáshoz. A UC Davis orvosi egyetem egy nagyon emberléptékű,

családias atmoszférával rendelkező képzőhely. Nincs akadály, egy rendkívüli kezűgyességgel rendelkező süket lány úgy jár a sebészeti műtőbe asszisztálni, hogy a sterilen lefóliázott iPadjére kapja az instrukciókat: a műtőben elhangzottakat egy titkárnő mikrofonon keresztül hallja és gépeli le, hogy a tehetséges hallgató az iPadjét olvasva követni tudja a műtőasztalnál folyó diskurzust. Itt működik a világ egyik legnagyobb autizmussal és evészavarokkal foglalkozó központja, fejlett égési központtal rendelkeznek a Sacramento környéki erdőtüzek miatt, illetve kiterjedt telemedicina hálózatuknak köszönhetően távoli ambulanciákon is tudnak a kórház orvosai szaktanácsot adni.

A bőrgyógyászat iránti lelkesedésemet egy kéthónapos gyakorlaton élhettem ki. Itt az első nap úgy fogadtak, hogy egy család vagyunk, kezembe nyomták a 30 ezer forintos legújabb bőrgyógyászati atlaszt, hogy használjam nyugodtan a gyakorlataim alatt és elvittek a világ legnagyobb bőrgyógyászati konferenciájára San Franciscóba.

A rezidensek rendszeresen vesznek részt olyan továbbképzéseken, ahova az USA egész távoli pontjairól is hívnak vendégelőadókat, akik a nagyvizit keretein belül még a nehezebb klinikai eseteket is megbeszélik a rezidensekkel. A bevállalás, spanyolul jól beszélő orvosok többhetes missziókat vállalnak Nicaraguában és Peruban, ahol elhanyagolt kisvárosokban látnak el napi akár 130 rászoruló beteget. Az AIDS lefolyása során gyógyszerek mellékhatásaként a betegek arca jellegzetes módon beesik, az arc rekonstruálására ráncfeltöltő anyagok segítségével pedig egy külön szakambulanciát állítottak fel.

Második gyakorlatomat a pulmonológián töltöttem, ahol súlyos és eddig sosem látott kórképekkel találkoztam. Ilyenek volt a kimondhatatlan nevű és a tüdőben a simaizomsejtek felszaporodásával járó lymphangioleiomyomatosis. Találkoztam egy 21 éves lánynál a tuberkulózisra hasonlító és San Joaquin völgyi lázként elhíresült, a helyi porral terjedő coccidioidomycosis-al. Inspiráló volt látni a súlyos légzési elégtelenséggel küszködő betegek kitarását, akik ágyhoz kötve rajzoltak nekünk gyönyörű rajzokat, és viccelődtek. Az orvosok együttérzését és tetterekészségét jól példázza egy 27 éves, intenzív ellátásra szoruló, csontsovány vietnami lány esete, aki egy rendkívül ritka tüdődaganatban, rhabdomyosarcoma-ban szenvedett. A vietnami gyökerekkel rendelkező orvos megszervezte, hogy repülőgépen intenzív körülményeket biztosítsanak, és hazaszállítsák a megfelelő vietnami kórházba a haldokló lányt. Sokan lemondtak volna erről... A gyakorlatom során megismerkedhettem egy zseniális magyar pulmonológus kutatónővel, aki Bangladesh-be járt aneszteziológus férjével karöltve szájpadhasadékos gyerekeket operálni.

Washingtonban egy parazitológus doktornőnek köszönhetően bejárhattam Amerika egyetlen kutatókórházát, a National Institutes of Health Clinical Center-ét. Az egész világból jönnek ide betegek, hogy a legújabb kísérletes terápiákban részesüljenek. Itt fejlesztették ki az első kemoterápiákat, itt végezték el az első szívbillentyű-beültetést, itt tervezték meg az első HIV teszteket és AIDS terápiákat, valamint az Ebolával fertőzötteket is itt kezelik kísérletes szerekkel.

Amerikában fantasztikus tájakat és városokat csodálhattam meg, az utazásom során mégis a legnagyobb ajándéknak azokat az új barátokat tartom, akikkel az Egyesült Államokban megismerkedtem, és mélyen hatottak rám. Nagyon megfogott az amerikaiakból áradó lelkesedés és kíváncsiság, segítőkészség és kedvesség. Megtanultam tőlük, hogy a szívünket kövessük, és azt, hogy dolgozni lelkesen is lehet, ha megtaláljuk azt, ami felszítja a tüzet bennünk. Az amerikaiak ezt egyszerűen csak így fogalmazzák meg: „*Do what you love, love what you do*”. Végezetül, ezúton is szeretném szívből megköszönni a Fényi Ottó Alapítványnak, hogy támogatta az utazásom!

Gódor Dorottya (2009. A osztály)

ANGOLTÁBOR

Március 6-án vasárnap hajnalban 11 álmos, de izgatott premis diák várakozott Szilvi né-nivel és Zsuzsa nénivel a Liszt Ferenc repülőtéren. A korai indulás ellenére mindenkit lelkesített a tény, hogy két óra múlva Londonban sétálhat. Szerencsére nem tipikus angol idő fogadott minket. Körülbelül három órát töltöttünk a brit fővárosban. Láttuk többek között a Big Bent, a Buckingham Palace-t és a Trafalgar teret. Ezután Devon, azon belül pedig Barnstaple felé vettük az irányt. Az öt óra buszozást annyira nem is bántuk, végre be tudtuk pótolni a kimaradt alvást. Barnstaple-ben már vártak minket a családok, akiknél kettesével a következő hetet eltöltöttük. Nagyon örültünk, amikor megtudtuk, hogy az iskola másnap az itthon megszokott nyolc óra helyett, kilenckor kezdődik. Hétfőtől csütörtökig minden nap négy angolóránk volt, három tanárral. Ezeken az órákon sokat tanultunk a délutáni kirándulások helyszíneiről. Minden nap házit is kellett írunk. A pénteki napot az iskolában töltöttük, különleges feladatot kaptunk. Négyes csoportokban kellett választanunk egy témát, a miénk a turizmus volt. A témával kapcsolatban kérdéseket kellett írunk, amelyeket később az utcán sétálóktól kellett megkérdeznünk. Nagyon jó érzés volt, amikor a helyiek szántak ránk egy-két percet és beszélgettek velünk. Délután pedig a tapasztalatainkat osztottuk meg a többiekkel, ugyanis nemcsak mi, premisek vettünk részt a képzésen, hanem bonyhádi diákok is voltak velünk.

A többi délutánon pedig főleg az óceán-melletti kis angol városokat, falvakat néztük meg. Lélegzetelállító volt először látni az óceánt! Leírhatatlan érzéssel töltött el, amikor egy sziklaszírt tetejéről néztem le a végtelennek tűnő víztömegre. Ellátogattunk Devon megye központjába, Exeterbe is. Ott egy gyönyörű 13. századi katedrálist néztünk meg. Szombaton az Artúr király legendájáról híres Tintagelbe látogattunk. Láthattuk a kerekasztalt, sőt még az Excaliburrat is fotózkodhattunk.

A visszaút, mint ahogy az lenni szokott, már nem telt el olyan gyorsan. Szerencsére a véget nem érőnek tűnő buszút közben megálltunk megnézni a Stonehenge-t. Vasárnap este egy élményekben gazdag, fantasztikus hét után érkezünk meg Budapestre. Az Angliában eltöltött hét alatt magabiztosabb lett a nyelvtudásunk.

Köszönjük Zsuzsa néninek és Szilvi néninek a szervezést, a gondoskodást! Remélem, mostantól kezdve minden évben lesz angoltábor.

Balázs Gréta (10.b)

SPORTÁGVÁLASZTÓ A PREMIBEN

Az idei 24 órás kosárra 2016 márciusában került sor, és ahogyan az elmúlt években, idén is diáknappal kezdte meg az egy napig tartó küzdelmeket.

Az idei évben a Nagy Sportágválasztó mintájára egy mozgáscentrikus diáknappal lebonyolításán munkálkodtunk. Iskolánk diákseregének jelentős része sportol versenyszerűen, így a foglalkozások megtartására bőven akadtak jelöltek. Igyekeztünk a kevésbé ismert vagy nem annyira elterjedt testmozgásokat népszerűsíteni.

Pesthy Orsi öregdiákunkat kértük fel egy reggeli tömeges bemelegítésre, így Imre atya elméldése után már a kora reggeli órákban jó hangulatot teremtett a zenés testébresztés. Minden diák két foglalkozáson vett részt, ahol a középpontban a testmozgás állt. A foglalkozásokat tartó diákok saját társaiknak tanítottak valami újat, így ez a délelőtt nem is lehetett volna tökéletesebb az iskola közösségének az összekovácsolódásra.

Mivel iskolánkba több mint félezer tanuló jár, gondoltunk egy házi röplabda bajnokság megszervezésére is, ami végül a rengeteg jelentkező miatt egy villámbajnoksággá avanszált. A foglalkozások alatt a tornacsarnokban folyt a háló két oldalán az osztályok közötti harc.

A délelőtt lezárásaként a No Comment

Tánciskola növendékei tartottak egy rövid ízelítőt a hip-hop műfajából. A táncbemutatót követően az osztályok ismét összemérhették erejüket, ezúttal a legjobb szurkolóhymuszt író és előadó, illetve a legötletesebb szurkolói drapériát készítő osztály állhatott fel a képzeletbeli dobogó legfelsőbb fokára.

Az idei diáknappal kicsit eltért az eddigiektől, azonban van, amiben nem különbözött: a diákok közt újabb ismeretségek születtek, és újabb barátságok köttettek.

Mindenki kicsit elfáradva, de annál vidámabban és jobb hangulatban várhatta a 24 órás kosár kezdetét.

Molnár Zengő (11.c)

KOMÁROMI LÁTOGATÁS

A hév lassan bedöcögött az állomásra. Gödöllő, végállomás. Átszállhatnak helyközi és távolsági buszokra. Viszont látásra! Leszálltunk a hévről, majd elindultunk az iskolához vezető park felé. Közelebb érve megpillantottuk a kapu előtt várakozó, beszélgető egyenruhás osztálytársakat. Nemsokára a busz is megérkezett. Miután mindenki megtalálta a helyét, egy gyors népszámlálást követően elindultunk.

Hosszas utazás után átjöttünk a két Komáromot összekötő Erzsébet hídon, majd a buszunk bekanyarodott egy szűk kisutcába és lefékezett a révkomáromi Selye János Gimnázium előtt. Megérkeztünk.

Először Andruskó Imre igazgató úr köszöntött bennünket, majd Elek József tanár úr végigvezetett minket az épületen. Megtudtuk, hogy az iskolát, mint érseki katolikus gimnáziumot 1649-ben alapították a Komáromban 14 évvel korábban letelepedett jezsuiták. 1749-ben építették fel az első gimnáziumépületet a Szent András templommal szemben, a mai Duna Menti Múzeum helyén. 1773-ban a jezsuita rend feloszlata után a pannonhalmi Benedek-rend kezébe került az iskola. II. József a bencés rendet is feloszlatta és csak 1802-ben kapták vissza a gimnáziumot. A napóleoni háborúk alatt és 1848-1849-ben is szünetelt a tanítás, majd 1850-ben az osztrák önkényuralom négyosztályos algimnáziummá fokozta le.

Az 1848-as tűzvészben leégett Nádor utcai iskola-épületet 1861-re állították helyre. 1908-ban az iskola újra főgimnáziummá alakult és egyben a mai épületébe költözött.

Az első világháború alatt az épületben katonai kórház működött, de az oktatás a város más részein továbbra is folyt. 1938-ban 16 osztályos gimnáziummá alakult át. 1945-ben államosították az iskolát és 5 éven keresztül csak szlovák nyelvű oktatás folyt az épületben. A magyar középiskola az 1950/1951-es tanévben nyílt meg újra, majd 1970-től gimnáziumként folytatja tevékenységét. Az 1992/1993-as tanévtől a négyosztályos mellett nyolcosztályos évfolyamok is indulnak. A gimnázium falán négy nyelvű emléktábla jelzi a komáromi cserkészcsapat megalapítását 1913. május 23-án. Tanár úr megmutatta az iskolai sportpályát, a szaktantermeket, a konferenciatermet, a klubhelyiséget és a streetball pályákat. Utolsó állomásunk a díszterem volt, ahol már vártak minket a diákok.

Rövidesen helyet foglaltunk, és kezdetét vette a március 15-ei ünnepség. A két iskola tanulói műsort adtak egymásnak, melyben megemlékezésre kerültek a forradalmárok feleségei – akik egyedül vitték a háztartást, a gyerekekre gondot viseltek, türelmesek, kitartóak voltak férjük távollétében – verseket, valamint galgamenti népdénekeket hallgathattunk. Az ünnepélyt koszorúzással zártuk az iskola kertjében.

Ebéd után József tanár úr vezetésével körülnéztünk Komárom városában. Első állomásunk a Meghurcoltak emlékműve volt. Ez a szobor a Megye utcában, a kitelepített komáromiaknak és a második világháborúban elhurcoltaknak állít emléket. A súly alatt görnyedő emberalakokat ábrázoló szobrot 1999. május 2-án adták át. Nemsokára megérkeztünk a Klapka térre. A téren áll a Városháza, előtte, a tér közepén pedig Klapka

György szobra. A város egyik jelképe a Klapka-induló, amit most mi is meghallgathattunk. Az indulót az 1849-es ostrom idején komponálta Egressy Béni, a komáromi védősereg zenekarának hadnagya.

A diadalmas ácsi ütközet után játszották először a városi díszfelvonuláskor. Később Thaly Kálmán írt hozzá szöveget. Az induló 1896 óta naponta kétszer is felhangzott a városháza tornyából, tíz és tizenhat órakor egy huszár trombitán játszotta el. 1999-ben a szabadságharc 150. évfordulójakor fellelevenítették ezt a hagyományt és azóta újra felhangzik naponta kétszer Komárom nem hivatalos himnusa) ezt most mi is meghallgathattuk.

Ezután a komáromi Újvárat látogattuk meg, fényképeztünk a vár kapuja, a Lipót-kapu előtt és megnéztük a sarokbástyát is. Ennek az erődítménynek fontos szerepe volt a város eddigi életében. Nagyobb építkezés 1663 és 1673 között folyt. I. Lipót császár rendelte el, miután Érsekújvár török kézre került. A nagyszabású komáromi építómunka eredménye az ötszög alakú koronamű, az Újvár. Területe nagyobb az Öregvárnál, külső védműként annak megerősítését szolgálta. Az 1763-as földrengés a várban súlyos károkat okozott. A kincstár kinyilvánította, hogy a törökök ellen épített váraknak hadászati szempontból már nincs jelentőségük, ezért fenntartásuk felesleges.

1782-ben a Helytartótanács megszüntette a vár katonai jellegét, a telket pedig a városnak adományozta. Az épületeket és a tartozékokat elárverezték. A 19. század elején viszont megkezdődtek a napóleoni háborúk, az osztrákok figyelmébe ismét Komáromra irányult. 1807-ben I. Ferenc császár parancsára elkezdték újjáépíteni az Öreg- és Újvárat. Komárom ismét katonaváros lett.

A vár melletti Anglia-parkon keresztül kanyarodtunk vissza az iskola felé. Itt állították fel V. László magyar király emlékművét, aki 1440. február 22-én Komáromban született. Apja, Albert király, aki az első Habsburg volt a magyar trónon, még világra jött előtt - a közeli Neszmélyen, a török elleni hadjáratból Bécs felé tartva - meghalt. Özvegye, Erzsébet királyné a bevehetetlennek tartott Komáromba jött, s Kottaner Ilona nevű udvarhölgye révén a koronát is magával hozatta. Itt született meg fia, akit már csecsemőként magyar, 1453-ban pedig cseh királlyá koronáztak. 17 évet élt, és nem tartozott a kiemelkedő uralkodók közé. Mivel szülővárosának több kiváltságot juttatott, emlékére szobrot állítottak. Gáspár Péter alkotását 2000-ben avatták fel.

A Nádor utcán végigsétálva a város legfontosabb templomát nézhettük meg, a barokk stílusú komáromi Szent András-templomot.

A templomlátogatást követően fagyiztunk egy helyi cukrászdában, végül hazaindultunk. A buszon végig gondoltuk a mai napot, megbeszéltük, kinek mi volt a legjobb élménye. Mindenki más érzést vitt el magával. Mégis volt valami, amit hasonlóképpen gondoltunk. Az, hogy nagyon jó volt együtt emlékeznünk a közös múltunkra. Mi, az anyaországi- és a szlovákiai magyarok büszkén álltunk a zászlónk alatt. És a mai napnak ez volt a lényege!

Kovács Lili (9.c)

MEGHÍVÓ

A SZENT NORBERT NAPI TALÁLKOZÓRA ÉS A MEGISMÉTELT KÖZGYŰLÉSRE

2016. június 4. szombat, Gödöllő

A Gödöllői Premontrei Perjelség és a Gödöllői Premontrei Öregdiák Egyesület szeretettel hívja és várja az ünnepi találkozóra és közgyűlésre a régi és mostani iskola diákjait, tanárait, hozzátartozóit, akiket összeköt a Premontrei Rend tisztelete, a Gimnázium és Nevelőintézet szelleme, az iskolaévek alatt kifejlődött barátság és szeretet.

Az ünnepi találkozó programja:

9.30 órakor **Szentmise** a Fácán sor 3. alatti Premontrei Plébániatemplomban.

A szentmisét követően a Gimnázium előtt a **kopjafák megkoszorúzása**, meghalt tanárainkra és diáktársainkra emlékezve.

11.00 órakor **Közgyűlés** a Gimnázium B épületének Aulájában. Az Elnökség és az Ellenőrző Bizottság beszámolóját követően a társegyesületek és a jubiláló évfolyamok (1936, 1941, 1946, 1951, 2001 A és B, 2006 A és B, 2011 A, B és C) 2-2 perces beszámolóit hallgatjuk meg. A helyszínen lehetőség van a tagdíjak rendezésére.

12.00 órakor **ebéd** ugyanott. Az ebéden való részvételre **előzetes jelentkezést** kérünk. Az ebéd változatlanul 2500 forintba kerül. (Részletek a hátoldalon olvashatók.)

Ebéd után **megkoszorúzzuk** iskolánk újraindítójának, **Fényi Ottó atyának sírját**.

Befejezésként fakultatív **látogatás az újonnan megnyílt Premontrei Auditóriumba**.

MEGHÍVÓ

A GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETÉNEK KÖZGYŰLÉSÉRE

2016. május 20. (péntek) 18.00 óra, helyszíne: a Premontrei Gimnázium (2100 Gödöllő, Egyetem tér 16.) Fényi Ottó-terme.

A közgyűlés várhatóan nem lesz határozatképes, a megismételt **közgyűlés időpontja:**

2016. június 4. napja 11 óra 00 perc,

(szombat, az Egyesület szokásos ünnepnapján, Szent Norbert napon)

helyszíne: a Premontrei Gimnázium (2100 Gödöllő, Egyetem tér 16.) aulája.

A megismételt közgyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes lesz.

Napirendi pontok:

- elnökségi beszámoló
- ellenőrző Bizottsági beszámoló
- a beszámolókról, jelentésekről szavazás, azok jóváhagyása
- a 2015. évi zárszámadás, a 2016. évi költségvetés elfogadása
- kérdések, észrevételek

Gödöllő, 2016. április 17. napján

Szeretettel várjuk minden öregdiáktársunkat!
az Egyesület Elnöksége

A GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁK EGYESÜLET HÍREI

AZ EBÉD ÉS TAGDÍJ BEFIZETÉSEKRE ÉS A JELENTKEZÉSRE VONATKOZÓ TÁJÉKOZTATÓ:

A gödöllői ebéd ára személyenként 2500 Ft. Lehetőleg az OTP-ben feladott egyesületi csekken, akár a tagdíjjal együtt kérjük befizetni, feltüntetve, hogy az összegből mennyi jut tagdíjra, mennyi ebédre (személyek száma) és (ha többet fizet) a megajánlott rész.

Minden részt venni szándékozótól feltétlenül kérjük május 27-ig a jelentkezést, akár a csekkbefizetéssel, akár külön levélben, telefonon vagy e-mailben (varadybrenner@t-online.hu).

Elsősorban javasoljuk ezt az Egyesület gödöllői címére elküldeni, mert csak így biztosítható az évfolyamok tagjainak egymás melletti elhelyezése! Külföldiek és az előre jelentkezők az ebédet a helyszínen fizethetik. Kérjük, hogy azok a belföldiek, akiknek az ebéd megfizetése nehézséget okoz, jelezzék a jelentkezéskor, az Egyesület nekik térítésmentes ebédet biztosít.

MEGÚJULT HONLAPUNK CÍME: oregdiak.premontrei.hu

Kísérjétek figyelemmel!

Kérés: Az Egyesület eddigi pénzkeretei megfogyatkoztak. Szeretnénk éves terveinket megvalósítani: a körlevelek kiadását, szétküldését, rászorulókat segélyezését, diákok jutalmazását. Mindehhez kérjük a tagdíjon felüli további segítségeket is – köszönettel! Belföldi befizetés az Egyesület részére a Gödöllői OTP-nél kezelt 11742049-20260804 számlaszámra bármelyik OTP pénztárnál. Az iskola alapítványának számlaszámára is köszönettel várunk adományokat. (A Gödöllői Premontrei Szent Norbert Gimnáziumot és Tanulóit Segítő Közhasznú Alapítvány 11742049-20283609)

Címünk: *Gödöllői Premontrei Öregdiákok Egyesülete* 2100 Gödöllő, Fácán sor 3., Tel.: 06 28/430-879

Polcz Iván: 1126 Budapest, Fodor u. 25. (ipolcz@t-online.hu) Tel.: 06 1/395-4703

Sándor István Zoltán: 2100 Gödöllő, Pacsirta utca 4. (sandoristvanz@gmail.com) Tel.: 06 30/406-5208

Várady-Brenner András: 1221 Budapest, Bimbó u. 7. (varadybrenner@t-online.hu) Tel.: 06 1/226-4852

Vilhelm Dóra: 2100 Gödöllő, Holló utca 5. (vilhelmdora@gmail.com) Tel.: 06 30/986-1837

IMPRESSZUM

ALAPÍTÓ SZERKESZTŐ: **Mayer László †**

SZERKESZTŐK: Bárdy Péter, Kissné Papp Gabriella, Szűcs Ágnes, Várady-Brenner András

LEKTOR, KORREKTOR: Szűcs Ágnes

KIADÓ: Prime Rate Kft. (1044 Budapest, Megyer út 53.) 2016. április 30.